

د نري رنځ (TB)

په اړه حقايق زده كړئ

د Iowa HHS نري رنځ پروگرام

Lucas State Office Building
321 East 12th Street
Des Moines, IA 50319-0075

hhs.iowa.gov/public-health/tb

د نري رنځ په اړه د نورو معلوماتو لپاره، وگورئ

• [/https://www.cdc.gov/tb](https://www.cdc.gov/tb)

• <https://www.lung.org>

• <https://www.thoracic.org>

نري رنځ

که ما د BCG واکسين کړي وي نو څه به پيښ شي؟

د متحده ايالاتو څخه بهر ډېر هيوادونه خپل د نري رنځ د کنټرول پروگرام برخي په توگه، په ځانگړي توگه د تبخور ماشومانو لپاره د باسيلې BCG، يا باسيلې Calmette-Guerin واکسين کاروي.

د TB پوستکي ازمويني کارولو په وخت کې BCG د غلط مثبت عکس العمل لامل کېدای شي. د TB د ويني ازمويني د BCG واکسين لخوا نه اغيزمن کيږي او د غلط مثبت ازمويني پايله نه ورکوي. که تاسو BCG ترلاسه کړی وي (يا د واکسين په توگه يا د سرطان درملنې لپاره)، د ويني ازموينه غوره گڼل کيږي.

IOWA™

Health and
Human Services

Public Health

IOWA™

Health and
Human Services

Public Health

تاسو د TB ازموینه څنگه کوئ؟

د پوستکي ازموینه

د TB پوستکي ازموینه د TB ازمويني ترټولو عام ډول دي. دا ستاسو په لاس يا بازو کې د پوستکي لاندې د لږ مقدار مایع (ټیوبرکولین) په ترزیق سره ترسره کیږي. ستاسو د روغتیايي پاملرنې چمتو کوونکی به ستاسو لاس يا بازو د TB پوستکي ازمويني څخه 48-72 ساعته وروسته وگوري ترڅو تعیین کړي چې آیا د ازمويني پایله "مثبته" يا "منفي" ده.

د ویني ازمويني

د TB د ازمويني بله طریقه د ویني ځانگړي ازموینه کول دي. د ویني ازموینه دا اندازه کوي چې ستاسو د معافیت سیستم څنگه جراثیمو ته عکس العمل ښيي کوم چې د TB لامل کیږي. ستاسو د روغتیايي پاملرنې چمتو کوونکي به د دې ازمويني لپاره ستاسو د لاس څخه وینه واخلي. یوازې یوې لیږني ته اړتیا ده، او پایلې معمولاً په څو ورځو کې شتون لري.

که چیرې د TB ازموینه مثبتې وي نو څه به پېښ شي؟

که د پوستکي یا د ویني ازموینه مثبتې وي، تاسو احتمال لرئ چې د TB په جراثیمو ککړ یاست. ستاسو د روغتیايي پاملرنې چمتو کوونکي به د سینې د ایکس رې امر وکړي ترڅو دا ترلاسه شي چې د TB انفیکشن د TB ناروغۍ کې وده نه ده کړې. که تاسو توخیرئ، یا د سینې ایکس رې غیر نورمال وي، اضافي ازمويني اړین کېدای شي.

که زما د نري رنځ ازموینه مثبتې وي، آیا زه باید درمل واخلم؟

هو، درملنه تقریباً تل د هغو خلکو لپاره سپارښتنه کیږي چې د TB مثبتې ازموینه لري. د LTBI لپاره د درملني غوره رژیمونه کې معمولاً د 3-4 میاشتو لپاره د انټي بیوتیک خورل شامل دي. د LTBI درملني لپاره د انټي بیوتیکونو خورلو سره، تاسو کولی شئ د خپل ژوند په اوږدو کې د TB ناروغۍ خطر 70-90% کم کړئ. دا مهمه ده چې ټول انټي بیوتیکونه وخورئ ترڅو د TB ناروغۍ ته د LTBI د پرمختګ مخه ونیسي.

د TB ناروغۍ درملنه د 6-12 میاشتو لپاره د څو انټي بیوتیکونو خورلو سره کیږي. دا ډیره مهمه ده چې هغه خلک چې د TB په ناروغۍ اخته وي خپل انټي بیوتیکونه پای ته ورسوي او په سمه توګه یې وخوري. که چیرې خلک ډیر ژر د انټي بیوتیکونو خورل بند کړي نو دوی بیا ناروغه کیږي شي. که دوی انټي بیوتیکونه په سمه توګه ونه خوري، هغه جراثیم چې لاهم ژوندي وي کېدای شي د انټي بیوتیکونو په وړاندې مقاومت وکړي. د Iowa HHS، د TB د کنټرول پروګرام د LTBI او TB ناروغۍ وړیا درملني لپاره د TB درمل چمتو کوي.

نري رنځ (TB) یوازې پخوانی ناروغي نه ده. په نړیواله کچه، د TB د HIV په ګډون د نورو ساري ناروغيو په پرتله ډېر خلک وژني. بې درملنه TB د دوه قربانیانو څخه یو وژني.

TB څه شي دي؟

TB یوه ناروغي ده چې د باکټریا (جراثیمو) له امله رامنځته کیږي چې د هوا له لارې له یو کس څخه بل ته خپریږي. TB معمولاً په سږو (پلمونري TB) اغیزه کوي مګر دا کولی شي د بدن نورې برخې هم اغیزمنې کړي، لکه دماغ، لښ، لښ، لښ، لښ یا نخاع.

TB څنگه خپریږي؟

د TB جراثیم هغه وخت خپریږي کله چې په نري رنځ اخته کس توخی، پرنجی، خبرې کوي یا سندرې وايي. هغه خلک چې د TB د جراثیمو په هوا کې ساه اخلي په ناروغۍ اخته کیږي شي. هرڅوک چې د TB باکټریا سره متعفن وي نه ناروغه کیږي. د پایلې په توګه، د TB پورې اړوند دوه حالتونه شتون لري: د پټ TB عفونت (LTBI) او د TB ناروغۍ.

د LTBI او TB ناروغۍ ترمنځ توپیر څه دي؟

LTBI

د LTBI لرونکي خلک په بدن کې د TB جراثیم لري مګر ناروغه نه وي ځکه چې میکروبونه فعال نه وي. هغه خلک چې د LTBI درملنه نه کوي د TB په ناروغۍ د اخته کېدو له خطر سره مخ وي. د LTBI درملني په کلکه سپارښتنه کیږي ترڅو د TB جراثیم فعال نشي او د TB ناروغۍ لامل نشي.

د TB ناروغي

د TB په ناروغۍ اخته کسان د TB د جراثیمو څخه ناروغه کیږي چې د دوی په بدن کې فعال وي. د سږو د TB ناروغۍ ښې عبارت دا دي: له دريو اونيو څخه زیات توخی، د وزن ناڅرګنده کمښت، تبه، د شپي خوله او سټریا. هغه خلک چې د TB په ناروغۍ اخته دي کولی شي د TB جراثیم نورو ته انتقال کړي. د نري رنځ ناروغي د مؤثره درملني سره د درملني وړ ده. بې درملني پاتې، هغه خلک چې د TB ناروغۍ لري ډېر ناروغه او مړه کېدای شي.

LTBI	د TB ناروغي (د سږو)
د TB ناروغي (د سږو) د TB مثبتې ازموینه (د پوستکي یا ویني ازموینه)	د TB ازموینه (پوستکي یا وینه) معمولاً مثبتې وي مګر منفي یا ناڅرګنده کېدای شي
د سینې نورمال ایکس رې	د سینې غیر نورمال ایکس رې
هیڅ ښې نه	ښې: د 3 اونيو څخه زیات توخی، ناڅرګنده د وزن کمښت، تبه، د شپي خولي او سټریا
ساري نه وي	کیدای شي ساري وي
د LTBI درملني سپارښتنه کیږي	د انټي بیوتیکونو په کارولو سره د درملني وړ ده